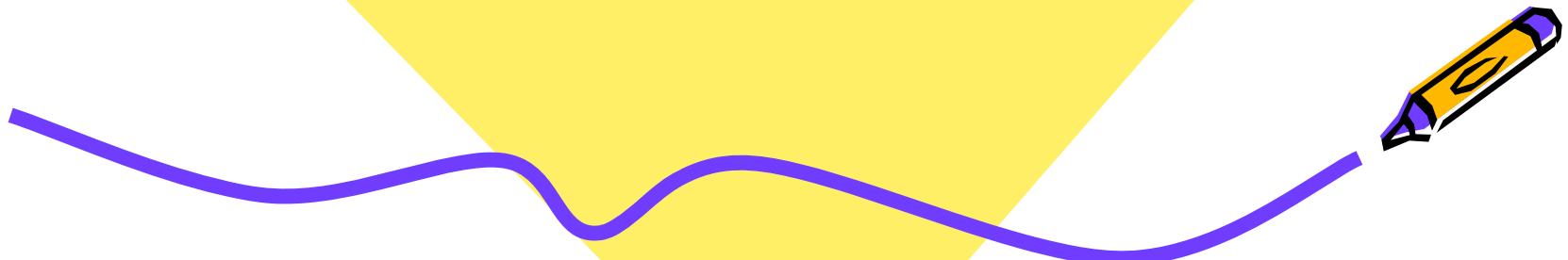
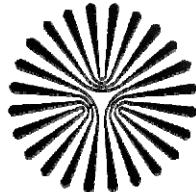

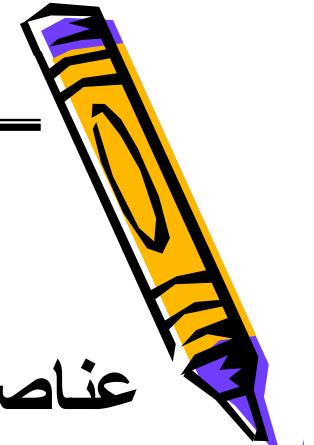
بخش یکم: مفاهیم و اصول سازمان مدیریت

فصل دوم: سازمان مدیریت

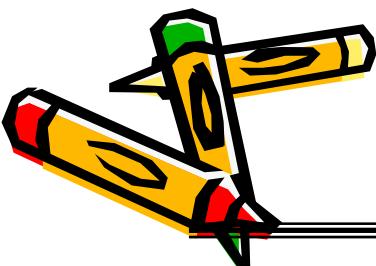

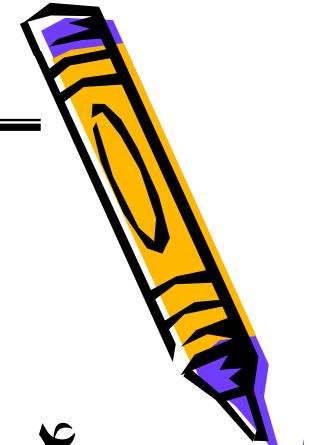
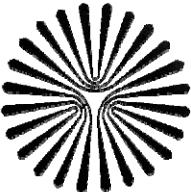
دانشگاه پیام نور

عناصر و ویژگیهای مشترک سازمانها به شرح زیر است:

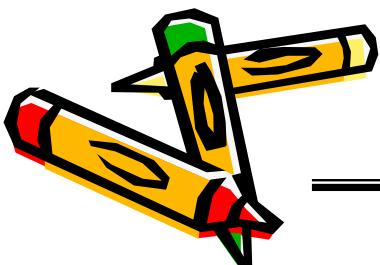
- ۱- سازمانها هدف دارند؛
- ۲- سازمانها از ترکیب اجتماعی افرادی که به طور گروهی کار می‌کنند، تشکیل می‌شوند.
- ۳- فعالیت سازمانها استمرار زمانی دارد.

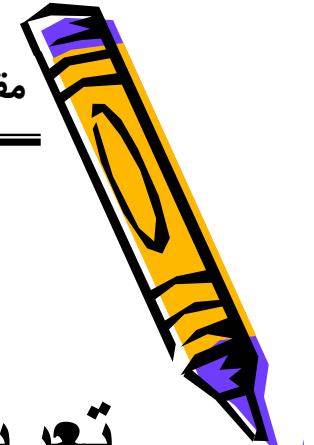
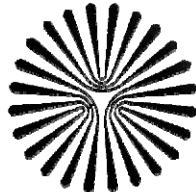

۴- سازمانها، فعالیت خود را از طریق تفکیک وظایف، از روی برنامه، و با استفاده از دانش و فن و ابزار انجام میدهد.

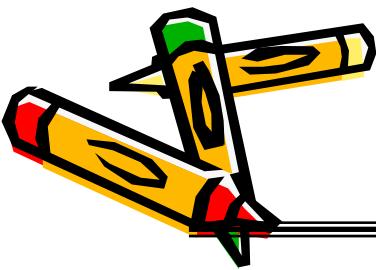
۵- سازمانها، واحدهای پکارچه و پگانهای از فعالیتهای منظم و ساختمند هستند.

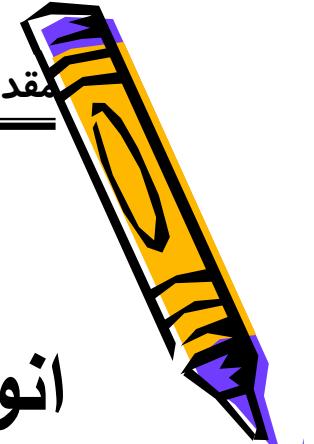
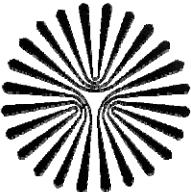

تعريف سازمان

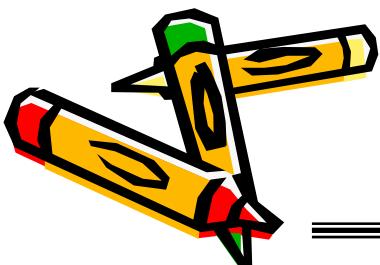
سازمان عبارت است از هماهنگی معقول تعدادی از افراد که برای تحقق هدف یا منظور مشترکی، از طریق تقسیم وظایف و برقراری روابط منظم و منطقی بهطور مستمر فعالیت می‌کنند.

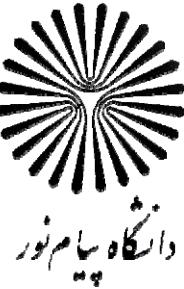
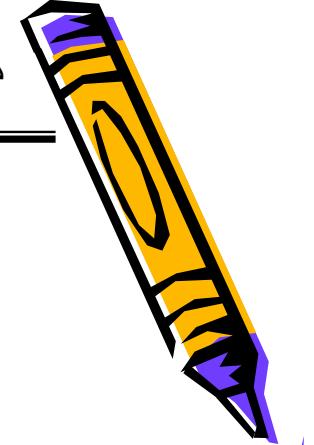

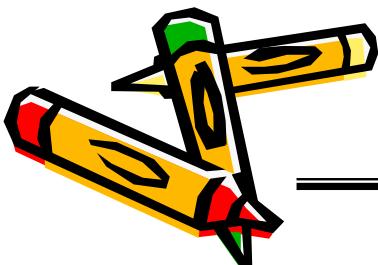
انواع سازمانها

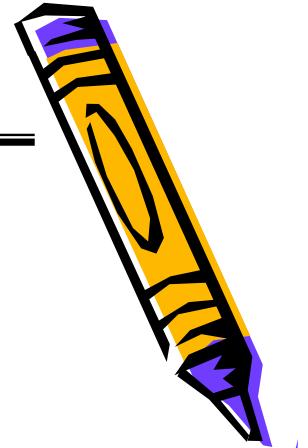
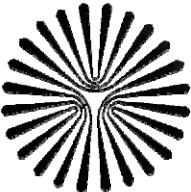
۱- سازمانهای مشترک المنافع که در اصل به عموم اعضای خود نفع می‌رسانند.
(مثلًاً، اتحادیه‌ها، باشگاه‌ها، احزاب سیاسی، انجمن‌های حرفه‌ای، تعاونیها).

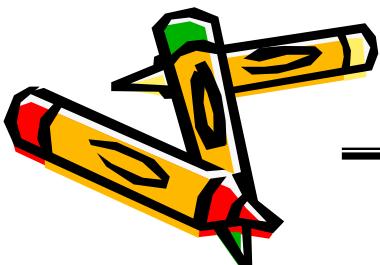

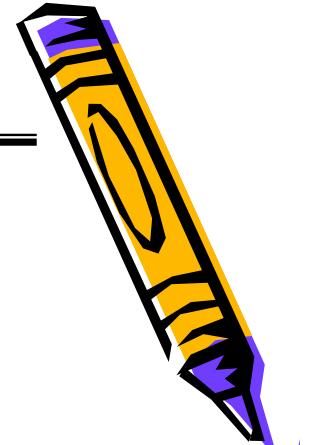
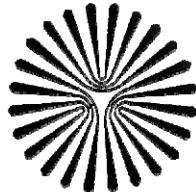
۲- سازمانهای تجاری که در اصل به مالکان -
مدیران خود، بهره می‌رسانند (نظیر
کارخانه‌های صنعتی، فروشگاه‌ها، بانک‌ها،
هتل‌ها).

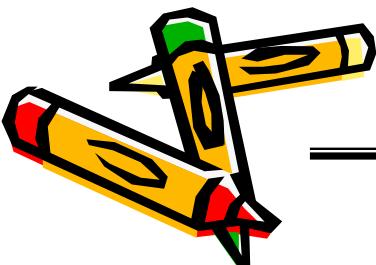

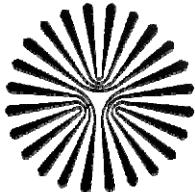
۳- سازمانهای خدماتی که در درجه
نخست به مراجعت خود نفع می‌رسانند
(مثلًاً بیمارستانهای خصوصی، مدارس
خصوصی، بنگاههای مددکاری
اجتماعی)

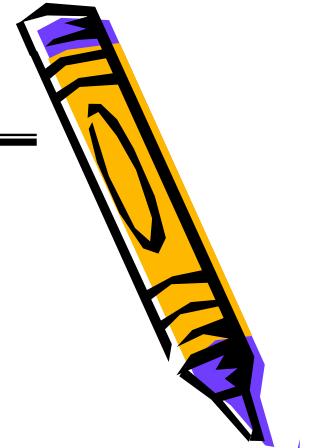
۴- سازمانهای رفاه عمومی که عموم مردم را بهره‌مند می‌سازند (سازمان دولتی نظیر وزارت دفاع، مدارس دولتی، سازمان پلیس، سازمان آتش‌نشانی، سازمانهای تحقیقاتی).

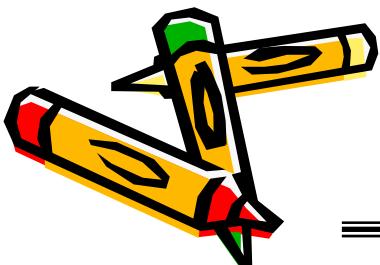
دانشگاه سیستان و بلوچستان

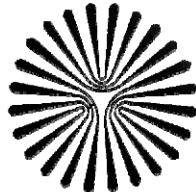
مقدمات مدیریت
آموزشی

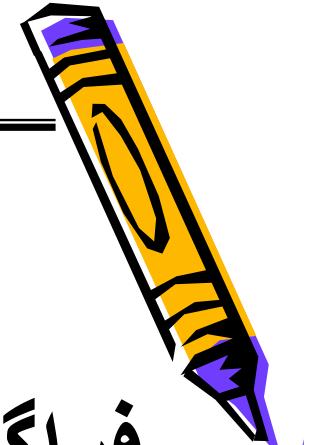
تعريف مدیریت

هذا انجام دادن کار به وسیله دیگران
هماهنگ‌سازی منابع انسانی و مادی
در جهت تحقق هدفها

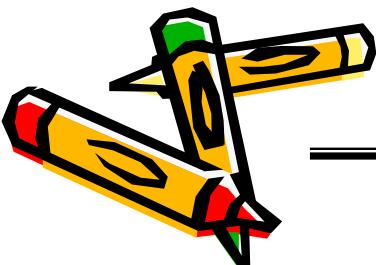

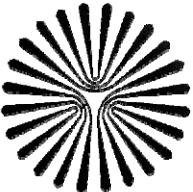
دانشگاه پیام نور

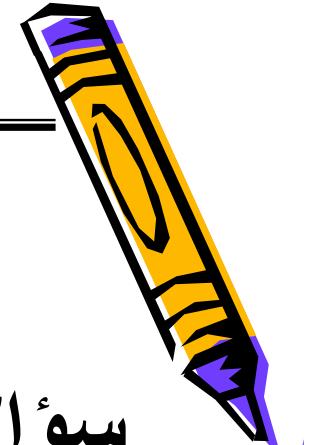
فرآگرد مدیریت

نخستین بار سقراط از مدیریت به عنوان فرآگرد اجتماعی یاد کرد فرآگردی که متنضم یک سلسله وظایف و فعالیت و روابط متقابل است و مناسبات و روابط متقابل افراد در آن نقش اساسی دارد.

دانشگاه پیام نور

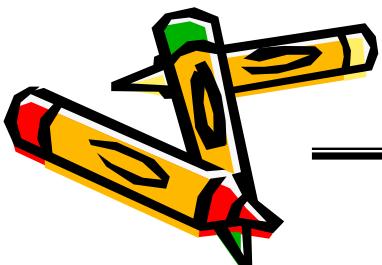
سوالاتی که ماهیت مدیریت را آشکار می‌سازد؟

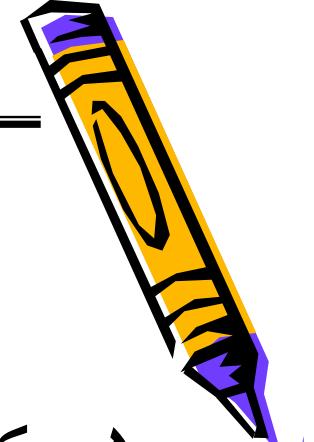
۱ - چه باید کرد؟

۲ - کار چگونه انجام داده خواهد شد؟

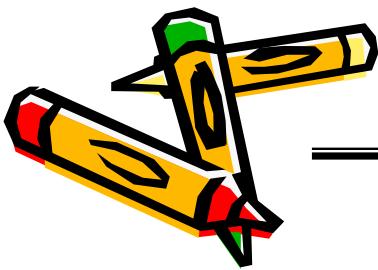
۳ - کار چگونه تقسیم خواهد شد؟

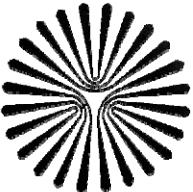
۴ - چه کسانی کار را انجام خواهند داد؟

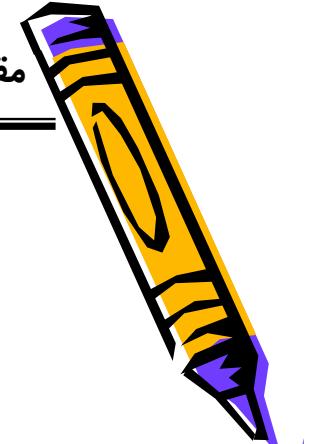

- ۵- کار با چه وسائلی انجام داده خواهد شد؟
- ۶- کار چه وقت و در چه مدتی انجام داده خواهد شد؟
- ۷- کار با چه کیفیتی انجام داده شود؟
- ۸- کار با چه کیفیتی عملاً انجام داده می‌شود؟

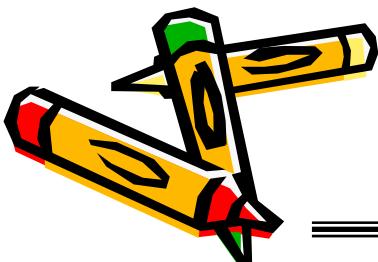

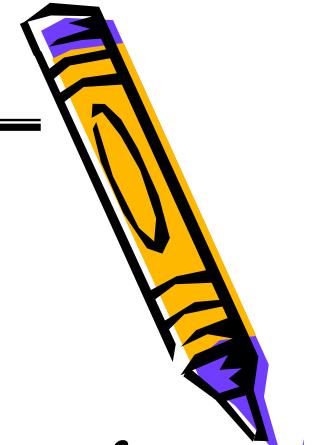
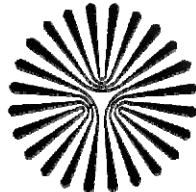
دانشگاه سیستان و بلوچستان

فراگرد مدیریت از دیدگاه هانری فایول:

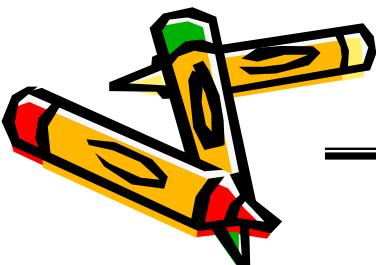
۱. برنامه‌ریزی یعنی پیش‌نگری و تدارک وسایل برای عملیات آینده.
۲. سازماندهی یعنی ترکیب و تخصیص افراد و منابع دیگر برای انجام دادن کار.
۳. فرماندهی یعنی هدایت و جهت‌دهی افراد در انجام دادن کار.

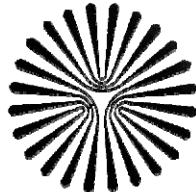

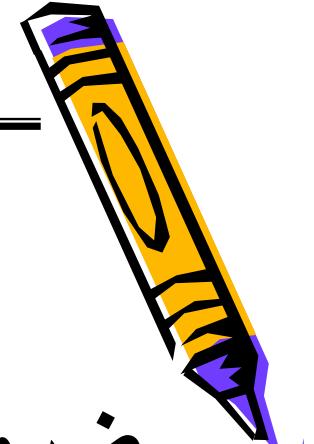
4 هماهنگی یعنی بهم پیوستن و وحدت بخشیدن
همه کوششها و فعالیتها.

5 کنترل یعنی رسیدگی به اینکه آیا کلیه امور طبق
مقررات و دستورات صورت می‌گیرند یا نه.

دانشگاه پیام نور

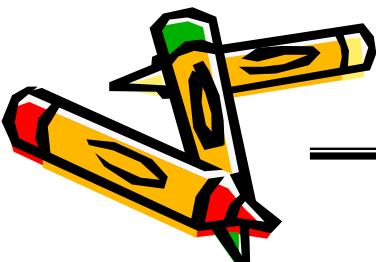

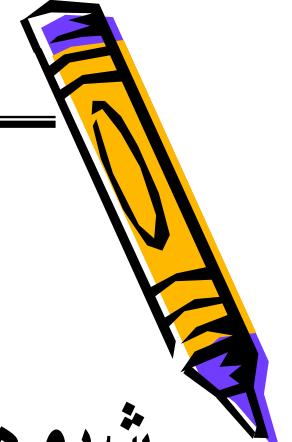
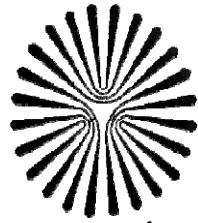
ضرورت اموزش مدیریت

1 احتمال زیادی وجود دارد که هر کس در مسیر زندگی شغلی خود در مقام مدیر قرار گیرد.

2 پیشه مدیریت بالقوه جذاب منزلت افرین و تلاش بر انگیز است.

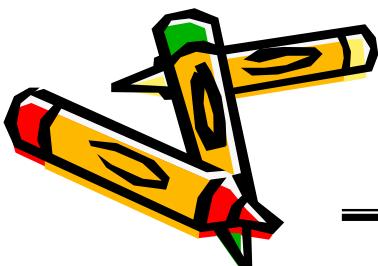
3 جامعه با کمبود شدید مدیر و استعداد های مدیریت روبرو است.

شیوه‌های مطالعه مدیریت

- ۱- شیوه سنتی
- ۲- شیوه بررسی مورد
- ۳- شیوه رفتاری
- ۴- دیدگاه تصمیم‌گیری
- ۵- شیوه مقداری یا کمی
- ۶- شیوه سیستمها

شیوه‌های مطالعه مدیریت

۱- شیوه سنتی

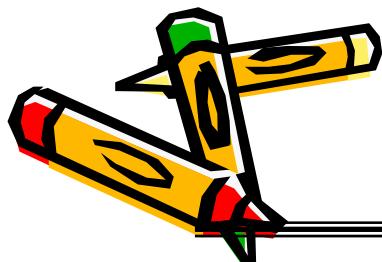
۲- شیوه بررسی مورد

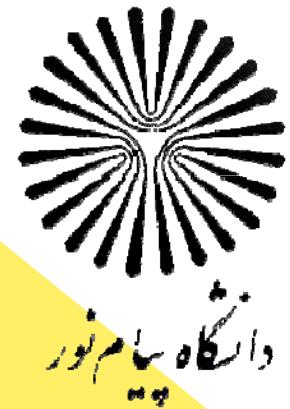
۳- شیوه رفتاری

۴- دیدگاه تصمیم‌گیری

۵- شیوه مقداری یا کمی

۶- شیوه سیستمها

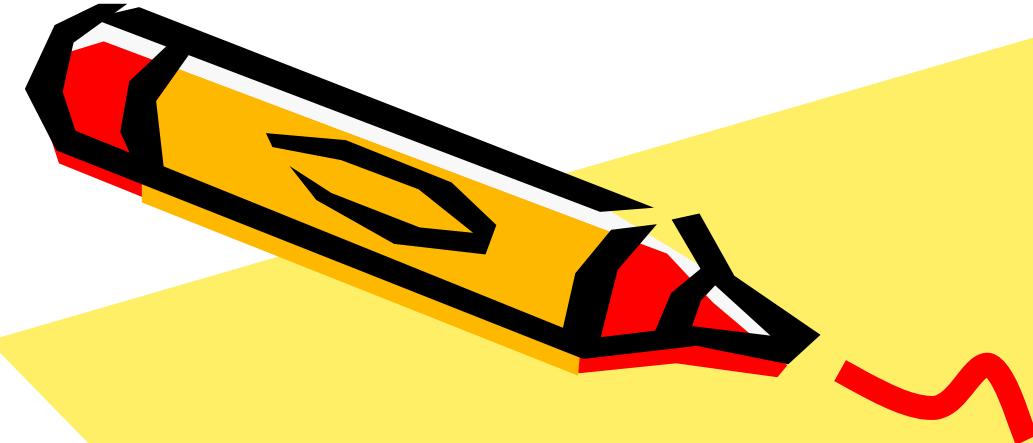

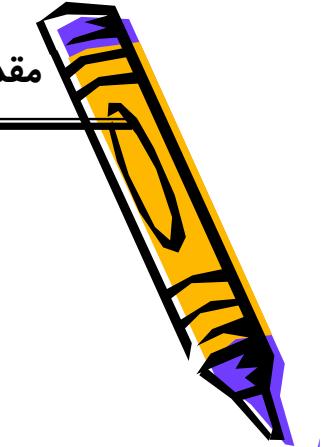
بخش یکم: مفاهیم و اصول

سازمان

مدیریت

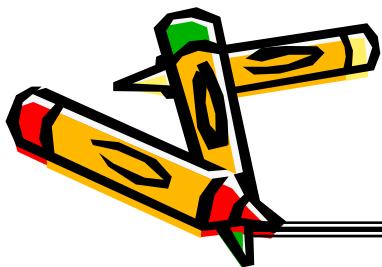
فصل سوم: تصمیم گیری

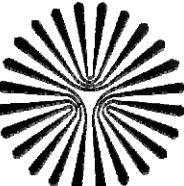

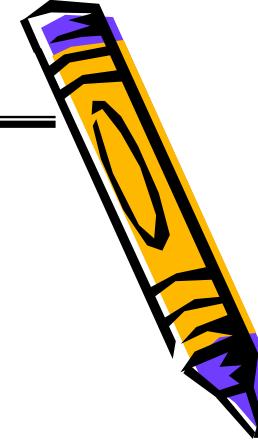
تعريف تصمیم‌گیری

شیوه عمل خاصی برای حل مسئله یا مشکل ویژه.

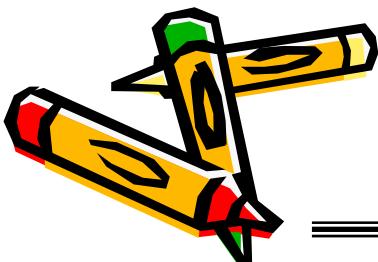

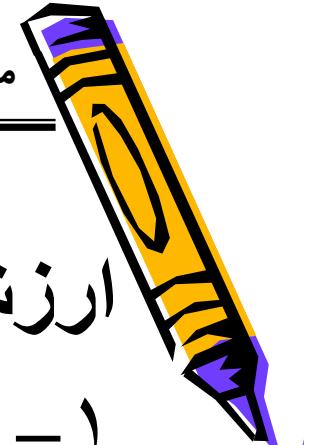
دانشگاه سیستان و بلوچستان

مراحل تصمیم‌گیری

۱. تعریف و تشخیص مشکل
۲. دستیابی به راه حل‌ها یا شیوه‌های عمل
۳. ارزشیابی و گزینش (اتخاذ تصمیم)
۴. اجرای تصمیم

ارزشیابی و گزینش راه حل

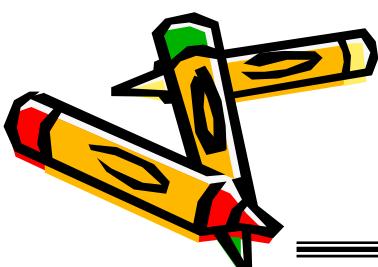
۱ = هریک از راه حل‌ها، باتوجه به اهداف و منابع

سازمان، تا چه اندازه واقع‌بینانه است؟

۲ = هریک از راه حل‌ها تا چه اندازه به حل مشکل کمک می‌کند؟

۳ = اجرای هریک از راه حل‌ها، احتمالاً چه عواقب و نتایجی به بار می‌آورد؟

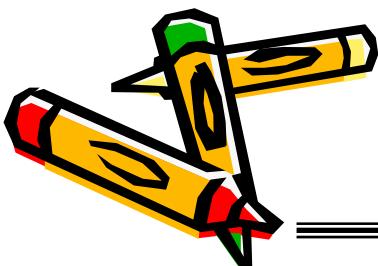
۴ = ضمن اجرای راه حل‌ها، چه مشکلاتی ممکن است پیش آید؟

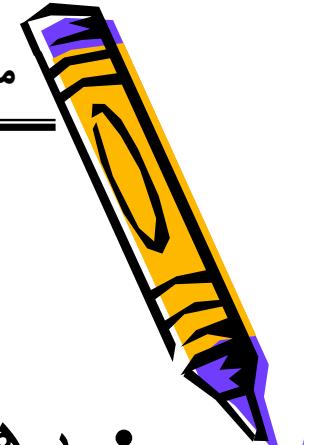
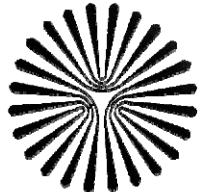

نحوه تصمیمات

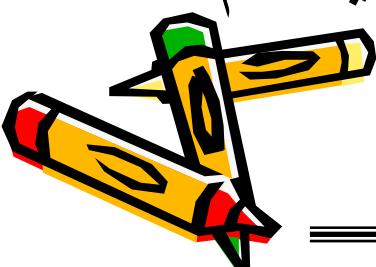

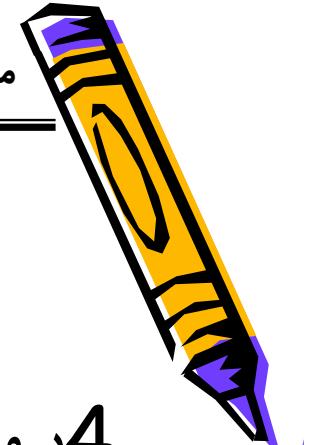
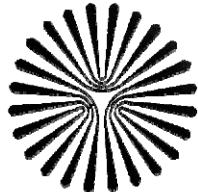
- ۱- تصمیمات معمول، مطابق با عادات، قواعد یا رویه‌های معینی اتفاذه می‌شوند.
- ۲- تصمیمات غیرمعمول، برعکس. تصمیماتی است که با مشکلات و مسائل غیرعادی و جدید سروکار دارد.

- رهنمود های مهم در اتخاذ تصمیمات معمول سازمانی عبارتند از:
 - 1 هدف ها: هدف ها نتایج مطلوبی است که فعالیت سازمان در جهت آن ها هدایت می شود.
 - 2 استاندارد ها: معیار یا ملاکی که بتوان چیزی را با ان مقایسه کرد استاندارد نامیده می شود.
 - 3 رویه ها: رویه عبارت است از تعیین مراحل یا گام های متوالی پیوسته برای انجام یک وظیفه.

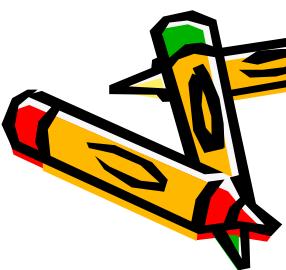

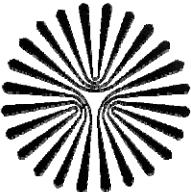

4 روش ها: روش عبارت است از تعیین چگونگی انجام هر یک از مراحل رویه.

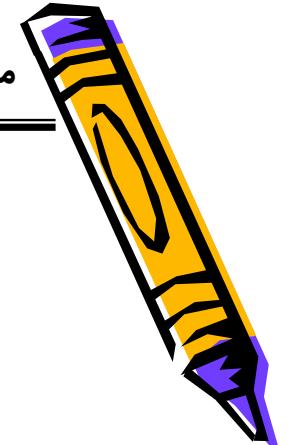
5 مقررات: احکام صریحی که بیان می کنند شخص چه باید بکند یا نباشد بکند مقررات نامیده می شود.

6 خط مشی ها: رهنمود های کلی مبهمی هستند برای تصمیمات و اقدامات سازمانی که در چهار چوب خاص آنها مدیران می توانند هنگام تصمیم گیری از داوری و قضاوت شخصی خود نیز استفاده کنند.

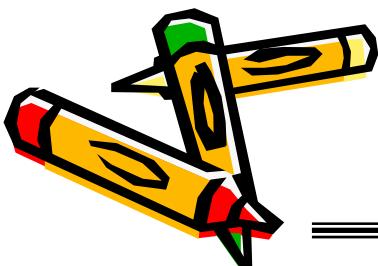

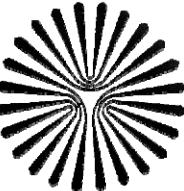
دانشگاه سیستان و بلوچستان

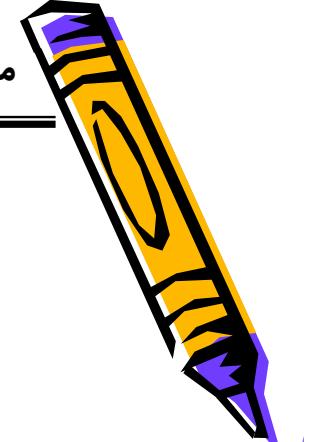
شرایط تصمیم‌گیری، باتوجه به قابلیت پیش‌بینی نتایج، دارای سه حالت است:

- ۱- اطمینان قطعی،
- ۲- ریسک،
- ۳- عدم اطمینان

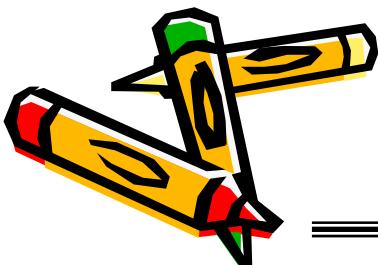

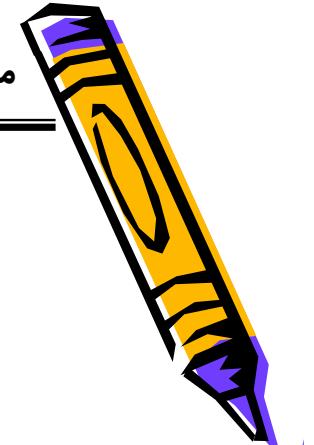
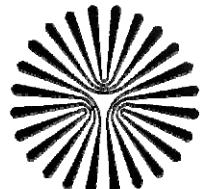

دانشگاه سیستان و بلوچستان

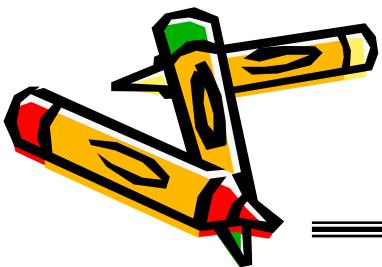

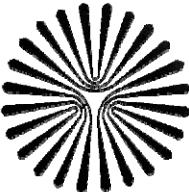
1 در شرایط اطمینان قطعی ، تصمیم‌گیرنده از آنچه در آینده پیش خواهد آمد مطلع است.

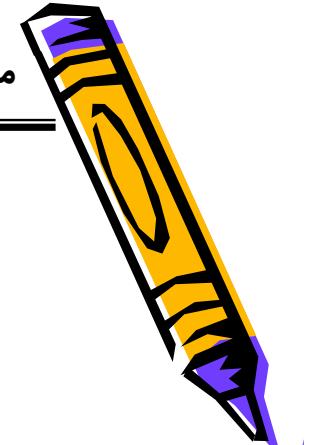

2 در شرایط ریسک ، قابلیت پیش‌بینی کمتر است.
اطلاعات کاملی در دست نیست.

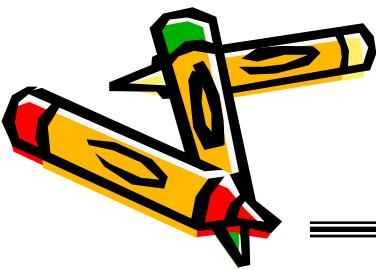

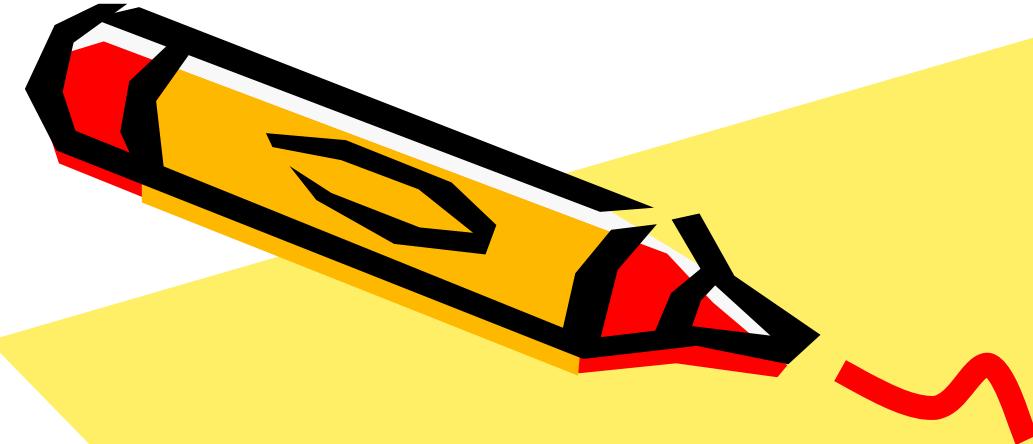
دانشگاه پیام نور

3

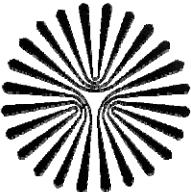
در شرایط عدم اطمینان ، تقریباً اطلاعاتی درباره آنچه
پیش خواهد آمد ، در دست نیست.

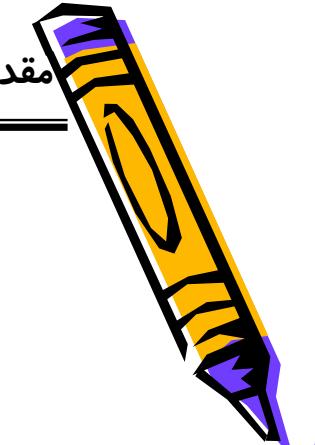

بخش یکم: مفاهیم و اصول سازمان مدیریت

فصل چهارم : تعیین اهداف و برنامه ریزی

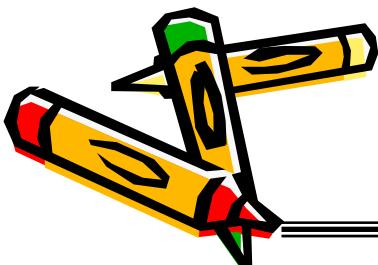

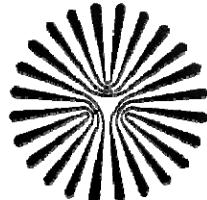
دانشگاه پیام نور

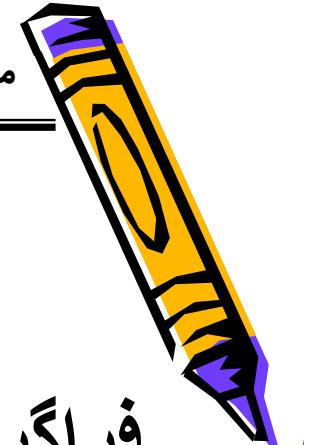
تعريف برنامه‌ریزی

برنامه‌ریزی عبارت است از فراگرد تعیین و تعریف اهداف سازمان و تدارک دقیق و پیش‌اپیش اقدامات و وسایلی که تحقق اهداف را میسر می‌سازند.

دانشگاه پیام نور

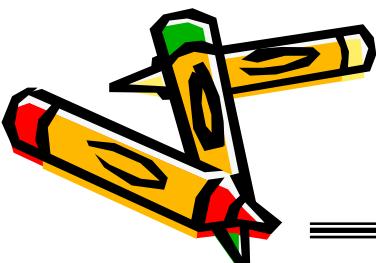
فرآگرد برنامه‌ریزی

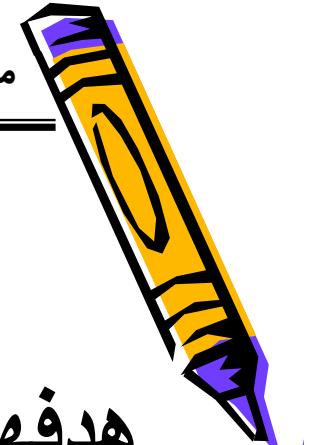
تعیین اهداف و اولویت آنها (هدف‌گذاری).

بررسی و پیش‌بینی منابع و امکاناتی که به تحقق هدفها کمک می‌کنند (پیش‌نگری).

تشخیص فعالیتها و اقداماتی که برای تحقق هدفها ضرورت دارند (تبديل امکانات به اقدامات عملی دقیق یا بودجه‌بندی).

تعیین خطمشی‌ها و روش‌ها و ملاک‌های عملیات.

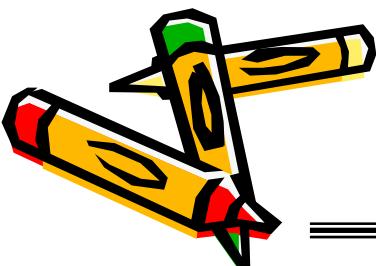

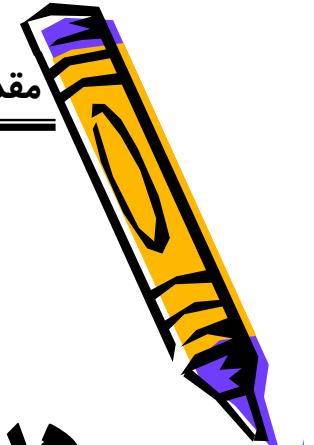
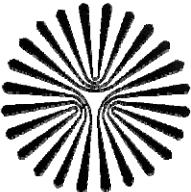
هدفها سه نقش مهم بر عهده دارند:

هدفها معرف سازمان بوده موجودیت آن را در
جامعه توجیه می‌کنند،

هدفها زمینه هماهنگی فعالیتهای سازمان را فراهم
کرده و ظایف گوناگون را بهم مرتبط می‌سازند،

هدفها به تهیه و تدارک ملاکهای ارزیابی عملکرد
فردي و سازمانی کمک می‌کنند.

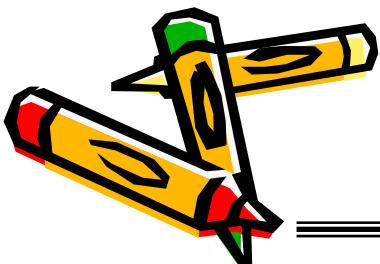

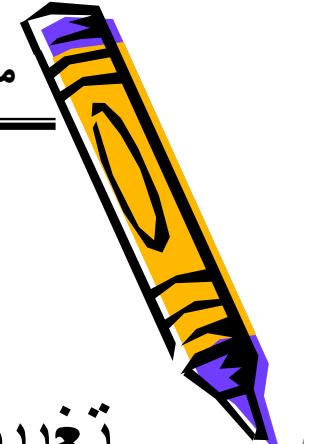
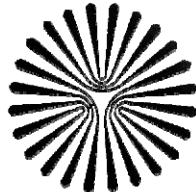

هدفهای لفظی و واقعی

عبارات و اظهاراًتی که پیلسنی هدفها را بیان می‌کنند، هدفهای لفظی نامیده می‌شوند.

نتایجی که (فتار، عمل) در جهت آنها هدایت می‌شود، هدفهای واقعی (تشکیل) می‌دهند.

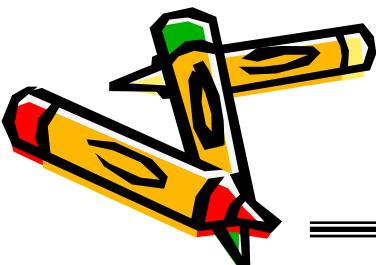

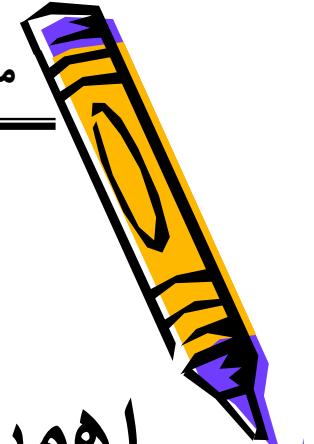
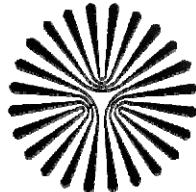

تغییر هدف ها:

تغییر هدف ها در نتیجه کار و تجربه با هدف ها و تحت تاثیر عوامل و نیروهای داخلی و خارجی سازمان صورت می گیرد.

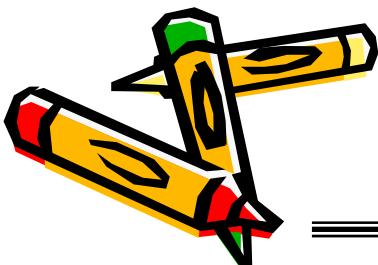
تغییر هدف تحت تاثیر نیروهای داخلی سازمان و در نتیجه تجربه با هدف های جاری سازمان است.

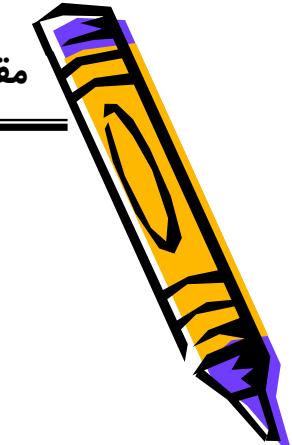

اهمیت هدفها

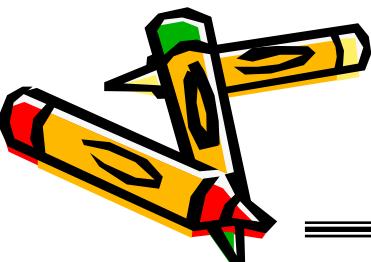
هدف ها نه فقط جهت و غایت رفتار را معین می کنند و بلکه در صورت جذاب بودن انگیزه های تحقق خود را نیز در افراد به وجود می اورند بعلاوه ان ها به عنوان ملاک های ارزش یابی عملکرد افراد و ضابطه های کلی سنجش اثر بخشی مدیریت مورد استفاده قرار می گیرند.

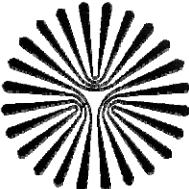

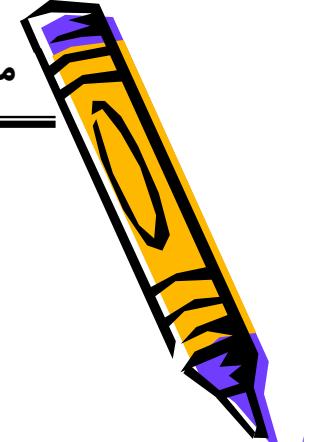
ملأک‌های تعیین هدف

- ۱- هدفها باید سنجش‌پذیر باشند.
- ۲- هدفها باید تحقیق‌پذیر باشند.
- ۳- هدفها باید پذیرفتزی باشند.
- ۴- هدفها باید همخوانی و توافق داشته باشند.

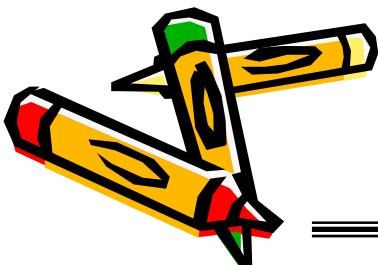

دانشگاه سیستان و بلوچستان

تعريف پيشنگري

پيشنگري عبارت است از فراگرد استفاده از اطلاعات گذشته و حال برای تخمين شرایط و رویدادهای آينده.

هدفهای لفظی و واقعی

عبارات و اظهاراتی که چیستی هدفها را بیان می‌کنند، هدفهای لفظی نامیده می‌شوند. نتایجی که (فتار)، عملاً در جهت آنها هدایت می‌شود، هدفهای واقعی را تشکیل می‌دهند.

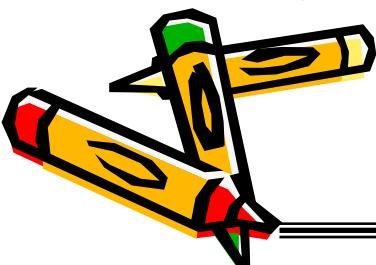
ملک‌های تعیین هدف

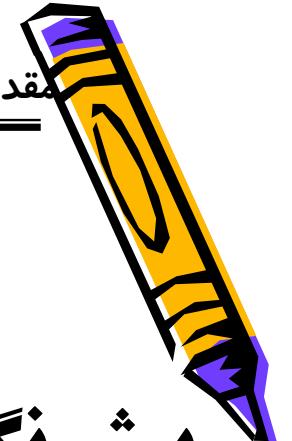
- ۱- هدفها باید سنجش‌پذیر باشند.
- ۲- هدفها باید تحقق‌پذیر باشند.
- ۳- هدفها باید پذیرفتی باشند.

۴- هدفها باید همخوانی و توافق داشته باشند.

تعریف پیش‌نگری

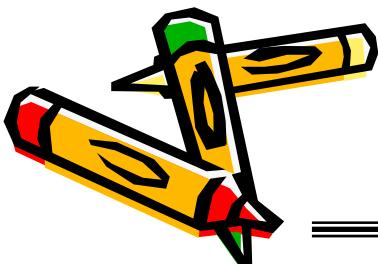
پیش‌نگری عبارت است از فراگرد استفاده از اطلاعات گذشته و حال برای تخمین شرایط و (ویدادهای آینده).

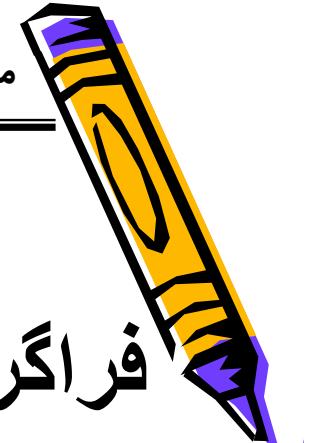

پیش‌نگری دو مسئله مهم را برای برنامه‌ریز حل می‌کند:

- ۱- پیش‌بینی و تعیین فعالیتها و اقدامات مورد نظر
برای تحقق اهداف
- ۲- پیش‌بینی و تعیین منابع و امکانات قابل
حصول برای اجرای برنامه

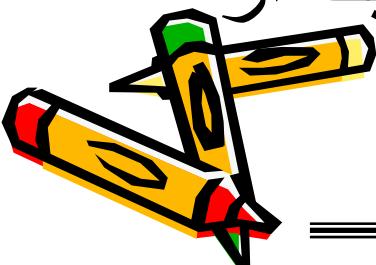

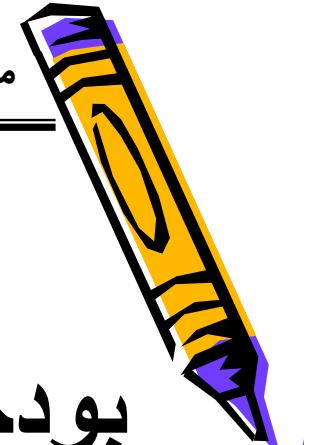
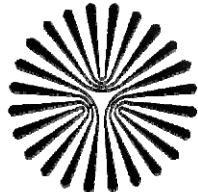
فرآگرد پیش‌نگری می‌کوشد پاسخگوی مسائل زیر باشد:

۱- شرایط و عواملی که بر تحقق موفقیت‌آمیز هدفها مؤثرند، کدامند؟

۲- چه اطلاعاتی راجع به شرایط و عوامل مذکور در دست است؟

۳- روش مناسب برای پیش‌بینی وضعیت هر یک از عوامل مهم در آینده کدام است؟

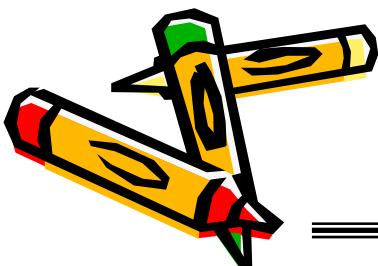

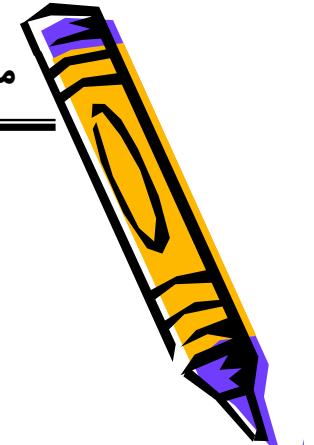
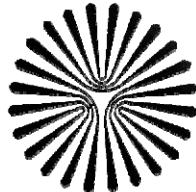

بودجه بندی

مرحله سوم در برنامه ریزی و بودجه بندی فعالیت‌ها و عملیات سازمانی است.

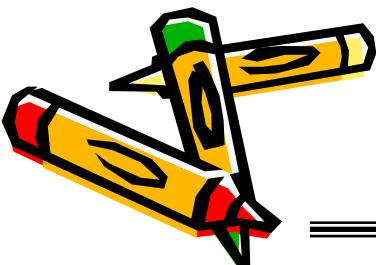
روش‌های مختلف برای بودجه بندی وجود دارد بودجه به زبان ساده سندی است که مشخص می‌کند که چه مفادار از کل منابع سازمان به اهداف خاصی اختصاص خواهد یافت.

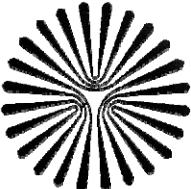

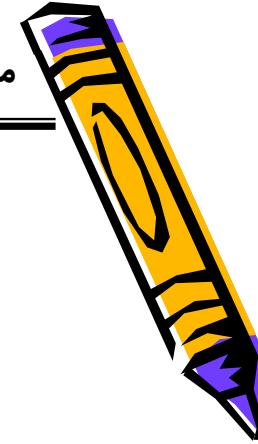
تعیین خط مشی

وسیله اصلی اجرای برنامه خط مشی است. خط مشی بازتاب اهداف سازمان و رهنمود اجرای عملیات است که چهار چوبی کلی برای تصمیم گیری های عملیاتی فراهم می سازد.

دانشگاه پیام نور

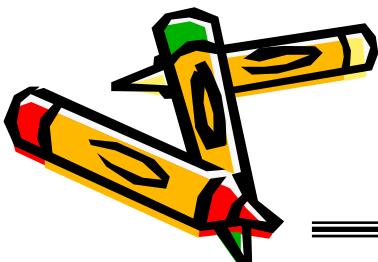

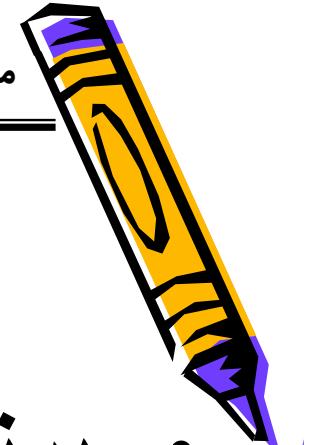
انواع برنامه‌ها

برنامه‌های ثابت و موقت

طبقه بندی یک گروه از برنامه‌ها

به فراوانی کاربرد و استفاده از آنها بستگی دارد. برنامه‌های ثابت یا پایدار به دفعات راهنمای عمل مدیران قرار می‌گیرند.

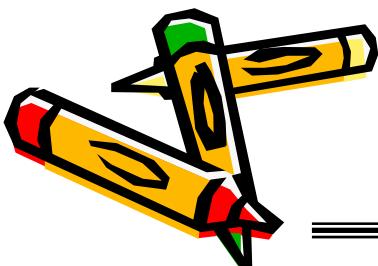

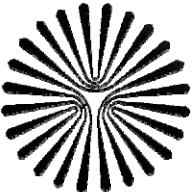

• برنامه‌های کوتاه، میان و درازمدت

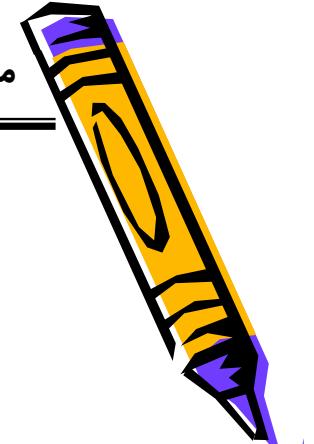
برنامه‌ها بر مبنای دامنه زمانی انها نیز متوان طبقه بندی کرد از این لحاظ سه نوع برنامه قابل تشخیص است:

۱. کوتاه مدت
۲. میان مدت
۳. دراز مدت

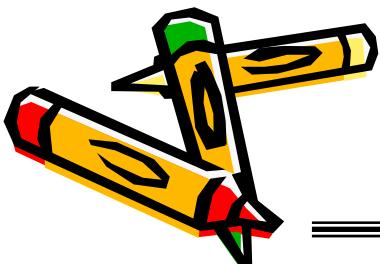

دانشگاه سیستان و بلوچستان

برنامه‌های راهبردی و عملیاتی:

برنامه‌هایی که در بالاترین سطح سازمان تهیه می‌شوند
برنامه‌های راهبردی عنوان می‌گیرند و آنها بایی که در سطوح
پایین تهیه می‌شوند به برنامه‌های عملیاتی معروفند.

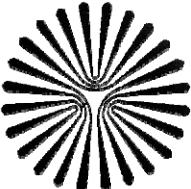

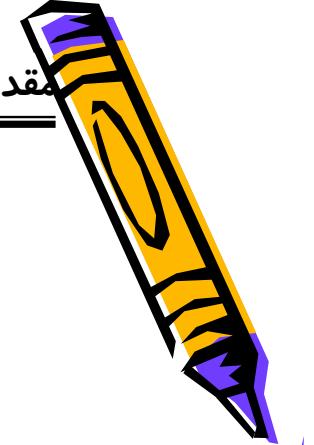
بخش یکم: مفاهیم و اصول سازمان مدیریت

فصل سوم: تصمیم گیری

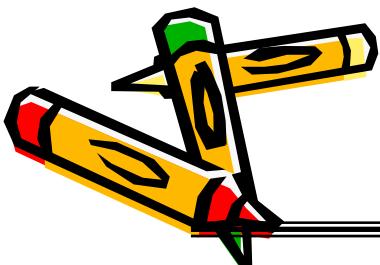

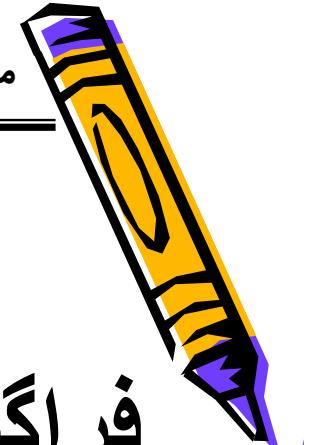
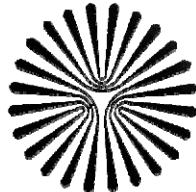
دانشگاه سیستان و بلوچستان

تعريف سازماندهی

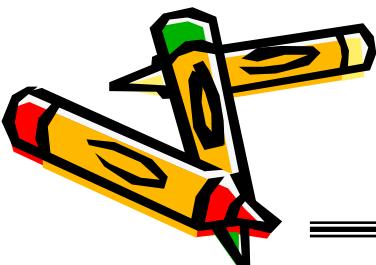
جریان نظم و ترتیب دادن به کار و فعالیت و تقسیم و تکلیف آن به افراد به منظور انجام کار و تحقق هدفهای معین.

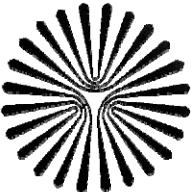

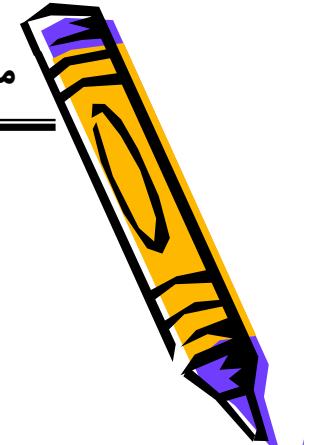
فرآگرد سازماندهی

- ۱ - تشخیص فعالیتهای لازم برای رسیدن به اهداف و اجرای خط مشی و برنامه‌ها.
- ۲ - گروهبندی فعالیتها با توجه به منابع انسانی و مادی موجود و تشخیص بهترین طریقه استفاده کردن آنها.

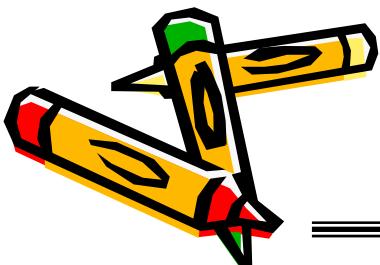

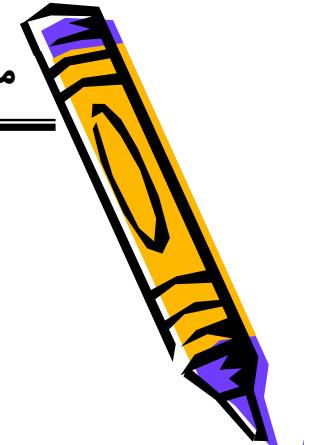

دانشگاه سیستان و بلوچستان

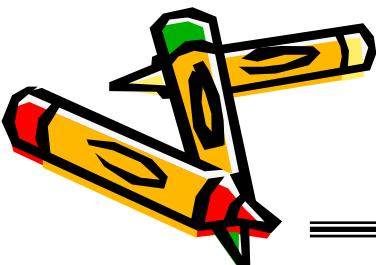

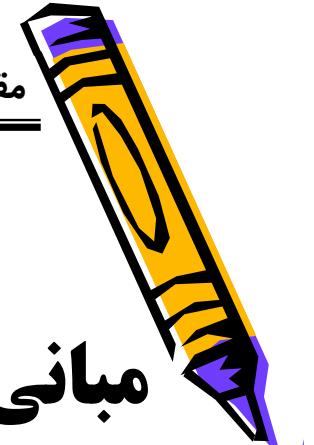
۳- دادن اختیار عمل و حق دستوردهی و
تصمیم‌گیری برای انجام دادن کار به
مسئول هر گروه.

۴- ارتباط دادن واحدهای گروه‌بندی شده به یکدیگر به صورت عمودی و افقی از طریق روابط اختیار، شبکه ارتباطی و نظام اطلاعاتی.

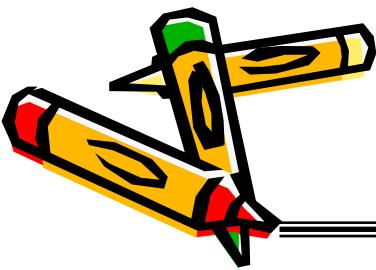

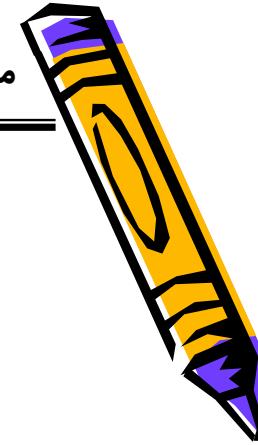
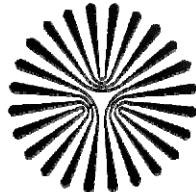

مبانی تقسیم کار برای تشکیل واحدهای سازمانی

عبارتند از:

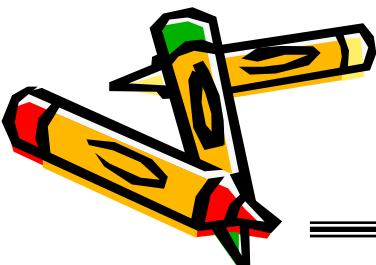
- ۱- تعداد افراد
- ۲- کارکردها
- ۳- زمان
- ۴- تولیدات یا خدمات
- ۵- ارباب (جوع)
- ۶- موقعیت مکانی یا جغرافیایی
- ۷- فراگرد کار (مراحل عملیات)

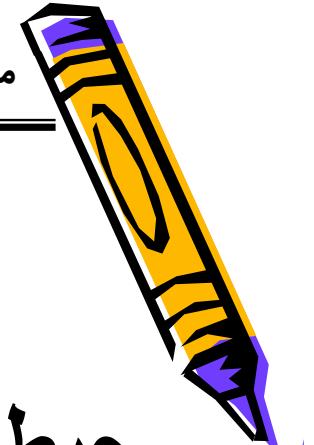
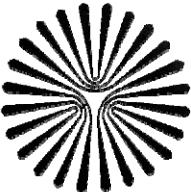

تعريف هماهنگی

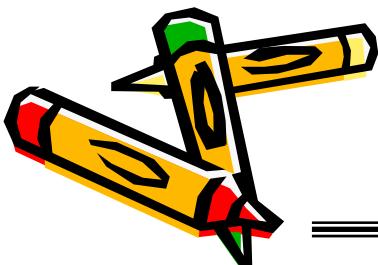
هماهنگی عبارت است از فرآگرد ایجاد وحدت و پگانگی میان اهداف و فعالیتهای واحدهای مختلف سازمان به نحوی که هدفهای سازمان بهطور مؤثر تحقق بابند.

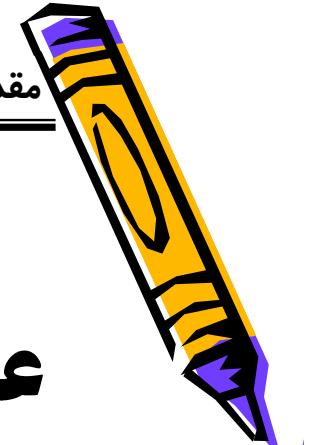

حیطه نظارت

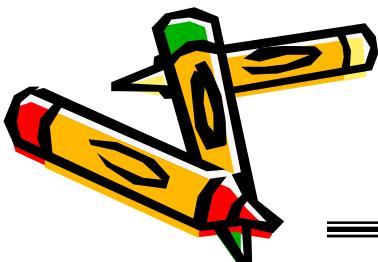
حیطه نظارت اندازه و وسعت واحد کار را مشخص میکند طبق اصول کلاسیک مدیریت و حیطه نظارت مدیر و از لحاظ وسعت و اندازه حتی امکان باید کم وسعت و کوچک باشد.

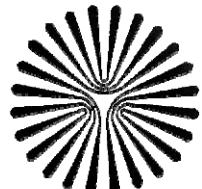

عوامل تعیین کننده حیطه نظارت:

- ۱- مدت زمانی که صرف کار نظارت و سرپرسی می شود.
- ۲- قابلیت ذهنی و سازگاری مدیر.
- ۳- پیمایدگی موقعیت یا کار.
- ۴- سایر وظایف مدیر. پ.
- ۵- ثبات عملیات.
- ۶- شایستگی زیردستان.

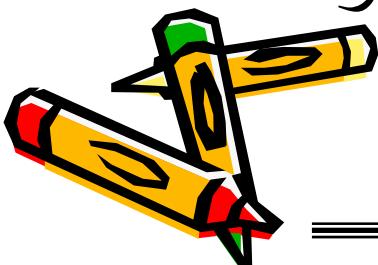

وحدت فرمان

وحدت فرمان یکی از اصول سنتی مدیریت است که به موجب آن هر زیر دست اجرای وظایف خود باید فقط از یک سرپرست ما فوق دستور بگیرد و مستقیماً پاسخگوی او باشد. وحدت فرمان با اصل دیگر مدیریت یعنی زنجیر فرمان یا سلسله مراتب بستگی دارد.

سلسله مراتب

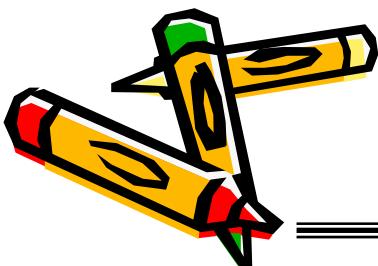
مجرى رسمی سازمانی برای تعیین اختیار و مسئولیت و ارتباطات است.

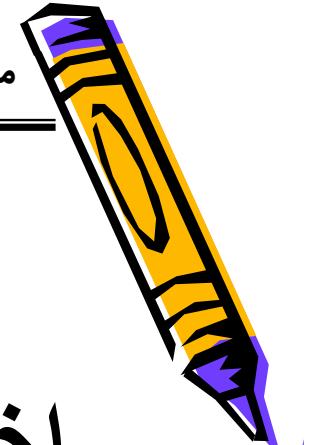
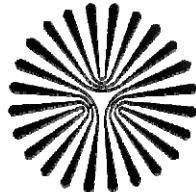

اختیار

به عقیده سایمون (۱۹۷۵)، «اختیار یعنی قدرت تصمیم‌گیری برای هدایت فعالیتها و اعمال دیگران».

تحلیل کلاسیک اختیار به وسیله ماسکس وبر (۱۹۴۷)، جامعه‌شناس آلمانی، صورت گرفته است. از نظر او، اختیار عبارت است از اطاعت بلاشرط و ارادی افراد از مافوق برآساس این باور که مافوق حق دارد اراده خود را بر آنان اعمال کند.

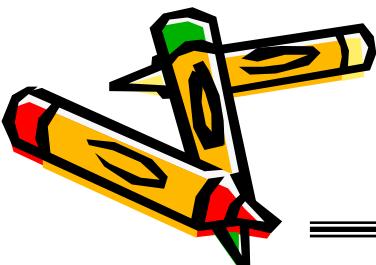

اختیار

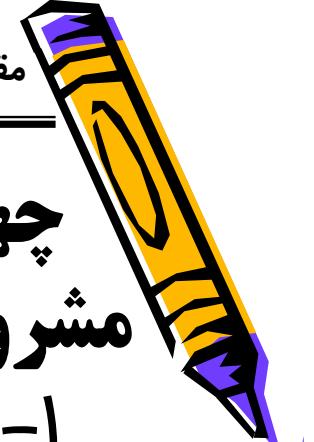
فایو، اختیار با به عنوان «حق صدور دستور و طلب اطلاعات از آن» تعبیر کرده است.

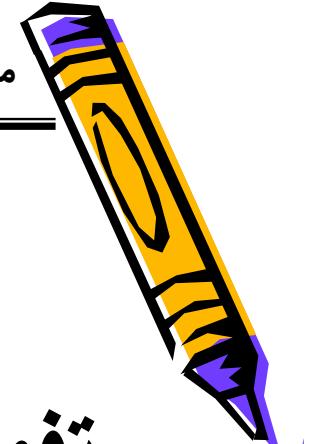
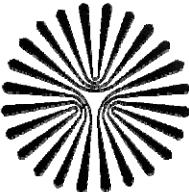
بارنارد (۱۹۳۶)، با ارائه نگرش تازه‌ای، اختیار را ناشی از پذیرش زیردستان می‌داند.

چهار شرط پذیرش زیرستان از دستوراتی که مشروطیت دارد:

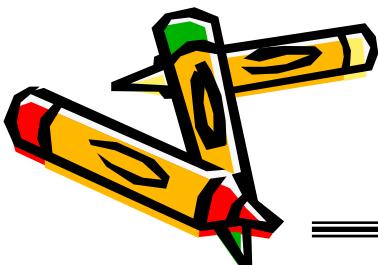
- ۱- دستور قابل فهم باشد و زیرستان بتوانند آن را درک کنند.
- ۲- در تصریح‌گیری برای اجرای دستور، زیرستان باید اعتقاد پیدا کنند که دستور مغایر با هدفهای سازمان نیست.
- ۳- زیرستان باید معتقد شوند که دستور با منافع شخصی آنها به طور کلی همفوایی و توافق دارد.
- ۴- زیرستان باید از لحاظ فکری و جسمی قادر باشند دستور را اجرا کنند.

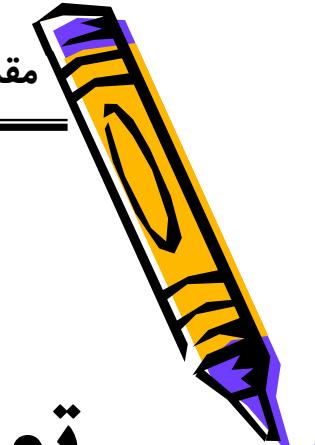

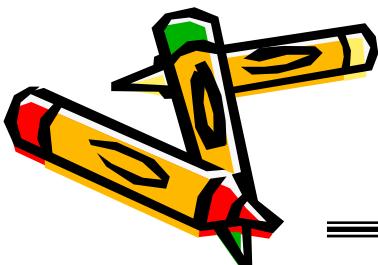
تفویض اختیار

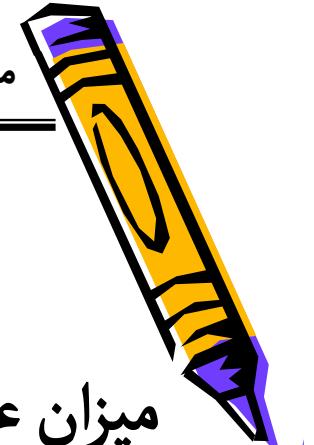
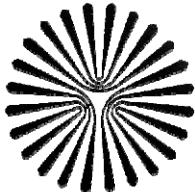
تفویض اختیار عبارت است از انتقال اختیار و مسئولیت رسمی از مأمور به زیردست برای انجام دادن وظایف خاص.

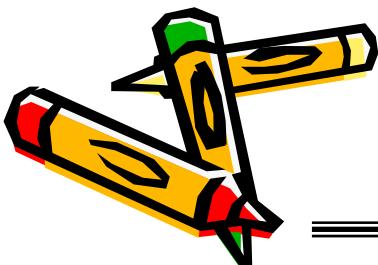
تمرکز و عدم تمرکز
سازمانی که در آن اغلب افتیارات تصمیم‌گیری
در دست مدیران بالاترین سطح سازمانی است،
سازمان «متمرکز» نامیده می‌شود و سازمانی که
در آن افتیارات تصمیم‌گیری در سطوح مختلف
پراکنده است، سازمان «غیرمتمرکز».

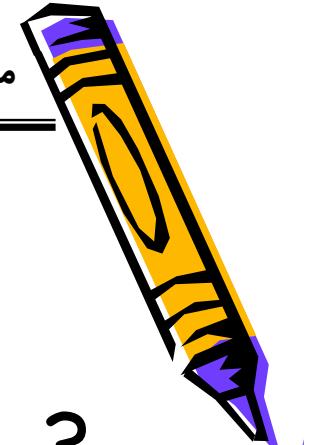

میزان عدم تمرکز در سازمان هنگامی بیشتر است که شرایط زیر موجود باشند:

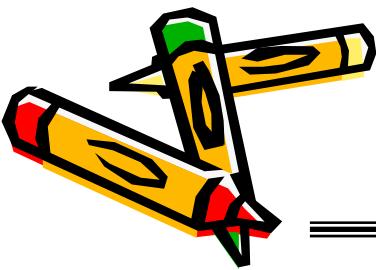
۱. تعداد تصمیم‌گیریها در سطوح پایین‌تر سلسله‌مراتب بیشتر باشد.
۲. تصمیم‌گیریها در سطوح پایین سلسله‌مراتب ، اهمیت بیشتری داشته باشند.

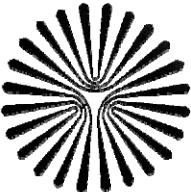

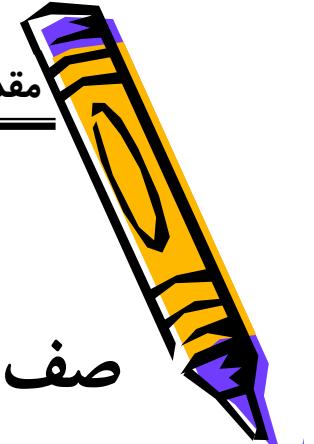
3 تصمیمات سطوح پایین‌تر بر فعالیتها و
وظایف بیشتری مؤثر واقع شوند.

4 تصمیم‌گیریها، تحت کنترل و بازرسی
کمتری قرار گیرند و برای هر تصمیم،
مقامات بالاتر مورد مشورت قرار نگیرند.

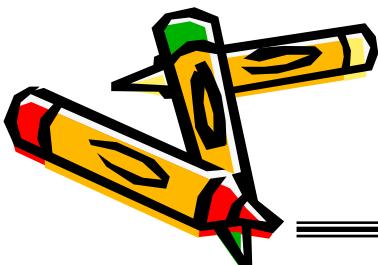

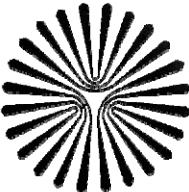
دانشگاه سیستان و بلوچستان

صف و ستاد

۱. صف اشاره می کند به وظایفی که مستقیماً به تحقق هدفهای خاص سازمان کمک می کنند.
۲. در مقابل ، ستاد اشاره می کند به فعالیتهایی که به اجرای مؤثر وظایف صف مدد می رسانند.

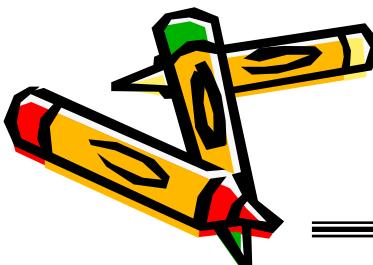

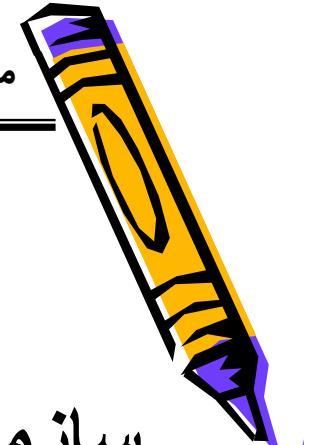
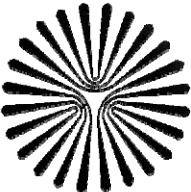

واحد های ستادی سازمان به دو دسته کلی تقسیم می شود:

ستاد شخصی: شامل مشاوران و معاونین است که خدمات انان مورد استفاده شخص مدیر سازمان قرار می گیرد.

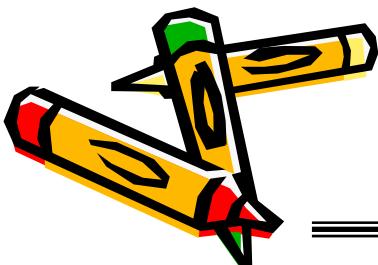
ستاد تخصصی: در سطوح مختلف سازمان ستاد های مختلف در زمینه های فنی و تخصصی و خدماتی معینی به واحد های اجرایی یاری میرساند.

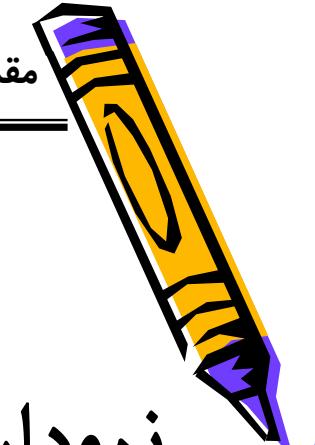

سازمان ماتریس

در ساختار ماتریس، کارکنان متخصص به اجرایی برنامه ویژه‌ای منصوب می‌شوند و تحت نظر و سرپرستی مدیر برنامه کار می‌کنند. علاوه بر آن، وظایف عادی و منظم خود در واحدهای تخصصی را نیز تحت نظر مدیران واحدها انجام می‌دهند. به عبارت دیگر، آنها تحت سرپرستی دوگانه انجام وظیفه می‌کنند.

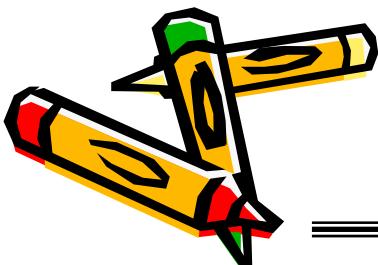

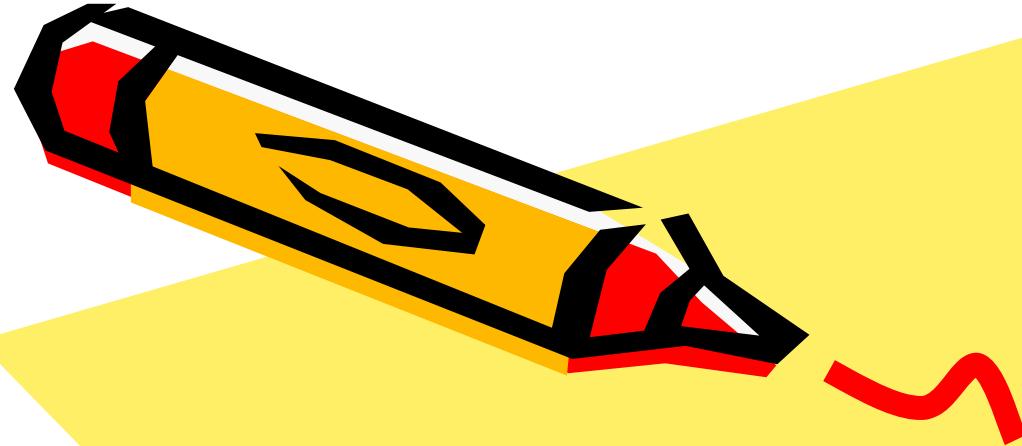

نماودارسازمان

در ترسیم نماودارها معمولاً جوانب زیر مورد توجه قرار می‌گیرند:

۱. تقسیم کار
۲. رؤسا و مرئوسان
۳. نوع کار و وظایف
۴. گروه‌بندی کار (واحدها)
۵. سطوح یا ردۀای مدیریت

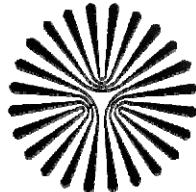

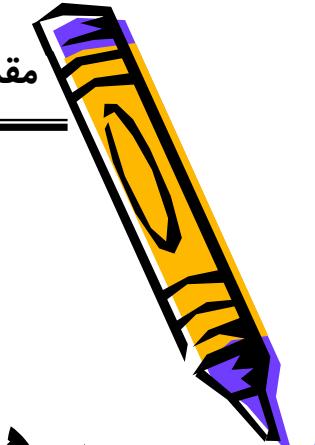
بخش پنجم: مفاهیم و اصول سازمان مدیریت

فصل ششم : هدایت و رهبری

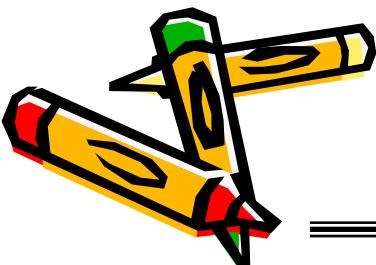

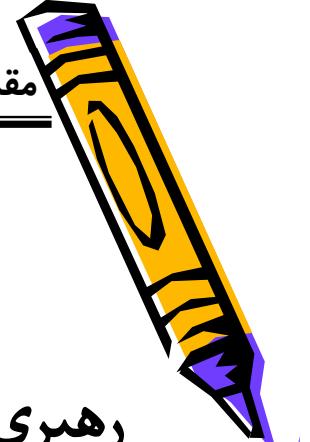
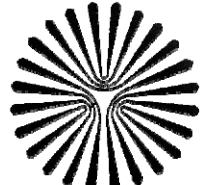
دانشگاه پیام نور

رہبری در مدیریت

منظور از رهبری در مدیریت، فرآگرد اثرگذاری و نفوذ در رفتار اعضاي سازمان برای پاري و هدایت آنها در ایفاي وظايف سازمانی است

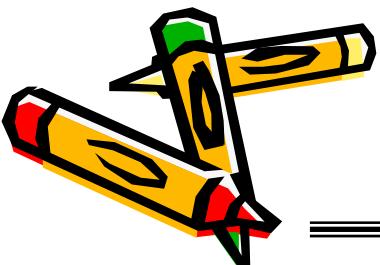

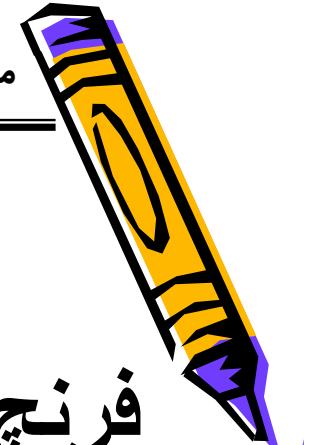
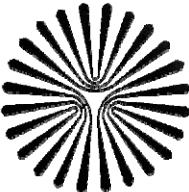
رهبری در مدیریت سه ویژگی دارد (استونر ، ۱۹۸۲) :

اولاً، رهبری مستلزم وجود افرادی است که به عنوان زیردستان یا پیروان،
دستورات رهبر را با میل و اراده پذیرند.

ثانیاً، در جریان رهبری، توزیع قدرت میان رهبر و زیردستان نابرابر است.

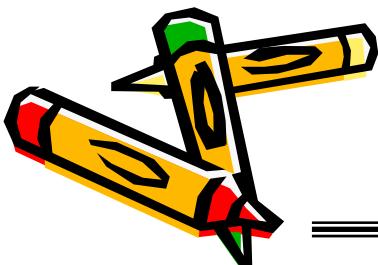
ثالثاً، رهبر علاوه بر اینکه به طور مشروع (قانونی) قادر به هدایت زیردستان
است.

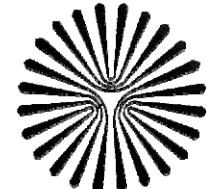

فرنج و ریون (۱۹۵۹) قدرت رهبری مدیران را
ناشی از منابع پنج گانه زیر می دانند:

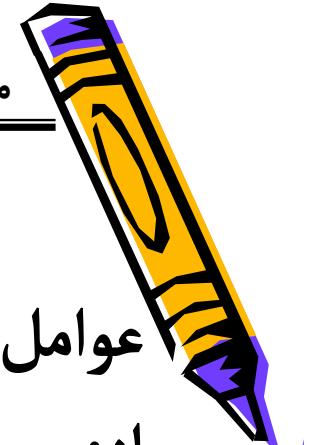
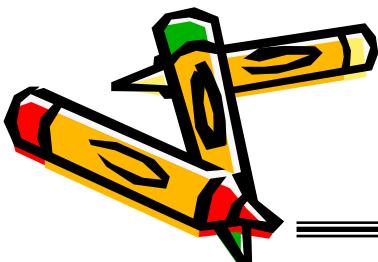
۱. قدرت ناشی از پاداش
۲. قدرت ناشی از اجبار
۳. قدرت ناشی از قانون (مقام)
۴. قدرت ناشی از تخصص
۵. قدرت ناشی از شخصیت

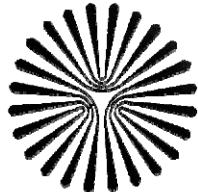

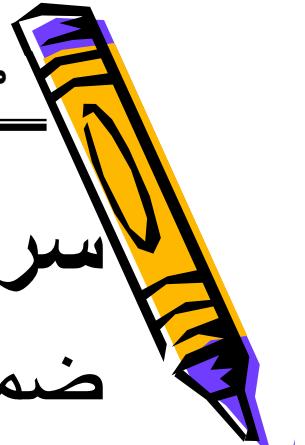
عوامل مهمی که در موقعیتهای رهبری مؤثر شناخته شده‌اند، عبارتند از:

۱. شخصیت و انتظارات رهبر،
۲. انتظارات و رفتار فرادستان،
۳. شخصیت، انتظارات و رفتار زیردستان،
۴. شرایط لازم برای انجام وظایف،
۵. ارزشها و انتظارات سازمان، و
۶. انتظارات و رفتار همکاران.

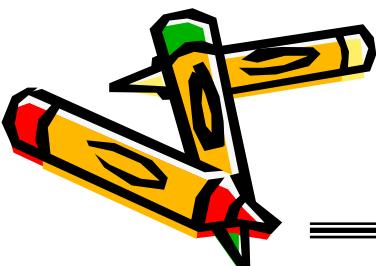
سر پرستی

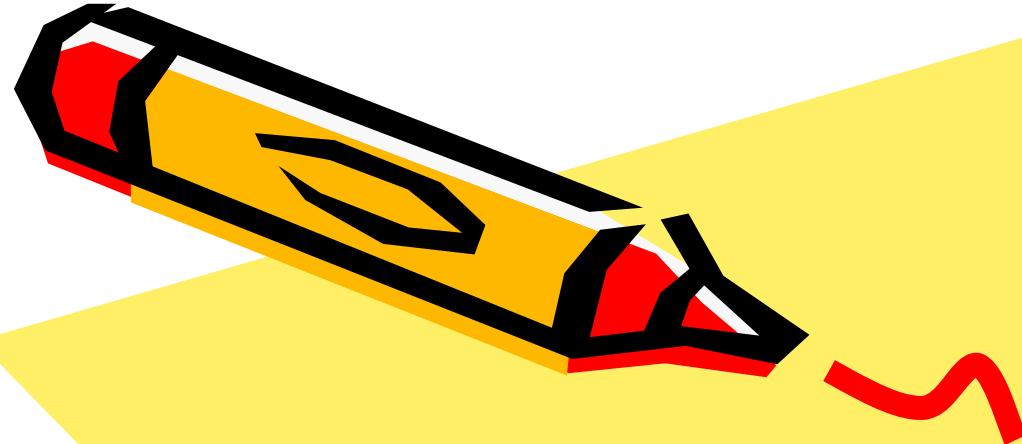

ضمن بحث از هدایت و رهبری اشاره کردیم که یکی از وظایف مدیران سرپرستی زیر دستان است.

انگیزش

انگیزه حالت یا وضعی روانی است که رفتار را در جهت هدف یا هدف هایی نیرو می دهد و فعال می سازد و هدایت می کند. بنابر این انگیزه مستقیما قابل مشاهده نیست.

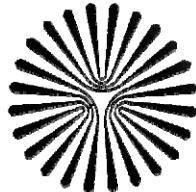

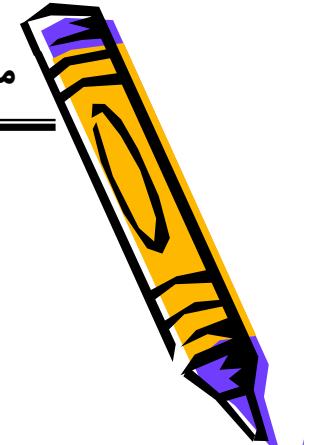
بخش یکم: مفاهیم و اصول سازمان مدیریت

فصل هفتم: نظارت و کنترل

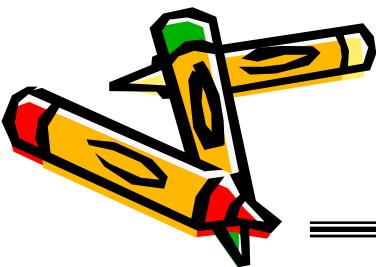

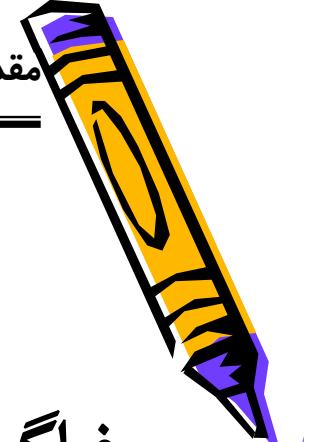
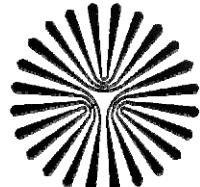
دانشگاه پیام نور

تعريف کنترل

به عبارت دیگر، کنترل، فرآگرد ارزشیابی عملکرد فردی و سازمانی است.

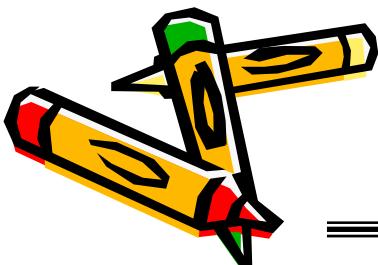

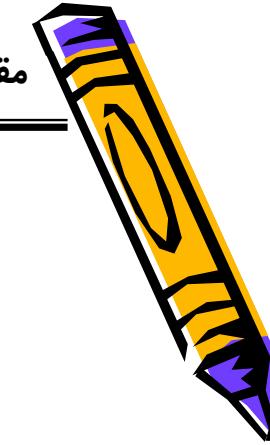

فراگرد کنترل

مرحله اول ، تعیین ملاکها و روش‌های سنجش عملکرده است.

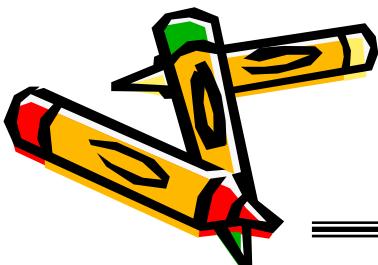
مرحله دوم ، مستلزم نظارت عملکردها و سنجش و اندازه‌گیری آنهاست.

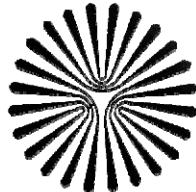

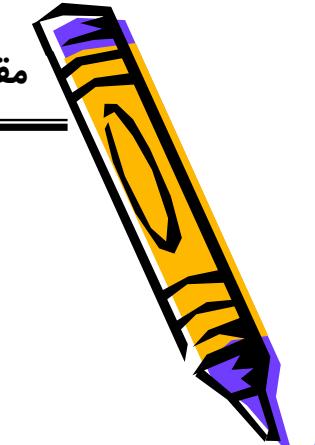
مرحله سوم ، بازنگری یا مقایسه نتایج حاصله از سنجش عملکردها با ملاکها و هدفهای تعیین شده است.

مرحله چهارم ، اقداماتی برای تصحیح عملکردها صورت می‌گیرد.

دانشگاه سیستان و بلوچستان

انواع کنترل

۱. کنترل پیشگیر یا مقدماتی
۲. کنترل همگام
۳. کنترل بازخورد

